

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Zorgkundige

////////////////////////////////////
BK-0243-2

1. Globaal

1.1 TITEL

Zorgkundige

Deze benaming komt voor in de Competent fiche "J150101 Zorgkundige (m/v)"

1.2 DEFINITIE

De zorgkundige volgt onder toezicht van een verpleegkundige de gezondheidstoestand van de cliënt op, begeleidt deze bij de activiteiten van het dagelijks leven, voert toegewezen verpleegkundige handelingen uit en staat in voor lichaamsverzorging, comfortzorg, preventie, gezondheidsopvoeding en logistieke ondersteuning teneinde de cliënt op efficiënte en kwaliteitsvolle wijze te ondersteunen en te verzorgen, waarbij rekening gehouden wordt met zijn/haar welzijn.

1.3 EXTRA INFORMATIE

Het koninklijke besluiten van 12 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels om geregistreerd te worden als zorgkundige en tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen en het KB van 27 februari 2019 tot wijziging van het KB van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen geeft volgende definitie van zorgkundige

De zorgkundige is een beoefenaar van een gezondheidsberoep die specifiek is opgeleid om de verpleegkundige op het vlak van de zorgverlening en de gezondheidsopvoeding van patiënten bij te staan in het kader van de activiteiten die door de verpleegkundige binnen een gestructureerde equipe (zie punt II, 4de lid, 12/01/2006) worden gecoördineerd.

Waarbij volgende voorwaarden van kracht zijn om de handelingen uit te voeren.

Het besluit "activiteiten" bepaalt de lijst van verpleegkundige activiteiten die door de zorgkundigen mogen worden uitgevoerd. Die activiteiten mogen enkel door de zorgkundige worden uitgevoerd wanneer ze zijn gedelegeerd door een verpleegkundige na evaluatie van de patiënt. Deze activiteiten

blijven tot de bevoegdheid van de verpleegkundige behoren.

Het spreekt vanzelf dat andere activiteiten dan de eigenlijke verpleegkundige handelingen altijd door zorgkundigen mogen worden gesteld.

De koninklijke besluiten verduidelijken ook de voorwaarden waaronder de zorgkundigen die activiteiten mogen uitvoeren.

De zorgkundige moet binnen een gestructureerde equipe werken die:

- de verpleegkundigen toelaat in de equipe toezicht uit te oefenen op de activiteiten van de zorgkundigen;
- de continuïteit en de kwaliteit van de zorg waarborgt;
- het gemeenschappelijk patiëntenoverleg organiseert waarbij het zorgplan geëvalueerd en zo nodig bijgestuurd wordt;
- een samenwerkingsprocedure tussen verpleegkundige en zorgkundige invoert;
- permanente opleiding krijgt.

De zorgkundige werkt onder toezicht van een verpleegkundige:

- de zorgkundige rapporteert nog dezelfde dag aan de verpleegkundige;
- de verpleegkundige ziet erop toe dat de zorgverstrekking, de gezondheidsopvoeding en de logistieke activiteiten die werden gedelegeerd door de verpleegkundige, na de evaluatie van de patiënt, correct worden uitgevoerd;
- de fysieke aanwezigheid van de verpleegkundige bij de uitvoering van de activiteiten is niet vereist;

De verpleegkundige moet beschikbaar zijn om de nodige informatie en ondersteuning te geven aan de zorgkundige. Dit betekent dat de verpleegkundige in de verzorgingsinstelling aanwezig moet zijn ten einde de zorgkundige zo snel mogelijk te kunnen helpen.

- De zorgkundige wordt, binnen zijn bevoegdheden en vorming, betrokken bij het bijhouden van het verpleegkundig dossier voor elke patiënt.
- De zorgkundige krijgt elk jaar een permanente opleiding van minstens 8 uur.

De handelingen opgenomen in bijlage bij KB van 27 februari 2019 tot wijziging van het KB van 12 januari 2006 'tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen' " zijn de enige verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren. Zie

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&table_name=wet&cn=2019022716

Zorgcontext:

- Algemene ziekenhuis, ziekenhuis voor geestelijke gezondheidszorg, geriatriesch ziekenhuis, palliatief ziekenhuis, revalidatie;
- Residentiële ouderenzorg (woonzorgcentra, rust- en verzorgingstehuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen, dagverzorgingscentra, centra voor kortverblijf)
- Thuisverpleging, thuiszorg, dag- en nachtverzorgingscentra;
- Centra voor personen met een beperking.

Doelgroepen: alle personen van geboorte tot overlijden met een zorgbehoefte, personen met psychiatrische problematiek, personen met dementie, pas bevallen vrouwen, personen met een beperking, (chronisch) zieke personen, palliatieve personen, ...

De zorgkundige die binnen een gestructureerde equipe moet werken maakt samen met de verpleegkundige en cliënt het zorgplan op waarbij de zorgprioriteiten bepaald worden. Per cliënt

plant en voert de zorgkundige de zorg - door de verpleegkundige gedelegeerd na de evaluatie van de patiënt - uit. Deze zorg wordt op systematische wijze uitgevoerd conform het individueel zorgplan rekening houdend met de prioriteiten, de continuïteit van de zorg, geplande onderzoeken, tijdsbesteding, wensen, ... van de cliënt. De zorgkundige rapporteert steeds aan de verpleegkundige onder wiens toezicht hij/zij werkt.

Een zorgplan omschrijft alle afspraken over de verpleging, verzorging en de behandeling van een cliënt. Alle afspraken die met de cliënt zijn gemaakt, worden door de zorgverleners uitgevoerd volgens de geldende protocollen. In het zorgplan worden algemene gegevens, doelen, gezondheidsproblemen en allerlei afspraken beschreven. De bedoeling van het zorgplan is dat het enerzijds een beeld geeft van de gezondheidssituatie van de cliënt, waarbij de ziekten, aandoeningen, risico's, veiligheid, professionele hulp en prognoses worden weergegeven en anderzijds een totaalbeeld geeft van de psychische, sociale en spirituele situatie van de cliënt. Dit alles ter ondersteuning van het bieden van kwaliteit van leven voor de cliënt.

Regelgeving en het deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep:

- KB van 27 februari 2019 tot wijziging van het KB van 12 januari 2006 'tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen
- 22 AUGUSTUS 2002. - Wet betreffende de rechten van de patiënt;
- Beroepsgeheim Artikel 458 van het Strafwetboek vormt de basis van het beroepsgeheim. Maar het beroepsgeheim is daarnaast nog terug te vinden in tal van andere wettelijke bepalingen, ...;
- 10 mei 2015 - Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen;
- ...

De toedieningswegen waarlangs medicatie mag toegediend worden, met uitsluiting van verdovende middelen, die voorbereid wordt door een verpleegkundige of apotheker zijn:

Oraal (inbegrepen inhalatie);

Rectaal;

Oogindruppeling;

Oorindruppeling;

Percutaan;

Subcutaan: enkel voor wat betreft de subcutane toediening van gefractioneerde heparine

1.4 SECTOREN

- Social profit (PC318 Diensten voor gezins- en bejaardenhulp, PC319 Opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten, PC330 Gezondheidsinrichtingen en -diensten, PC331 Vlaamse welzijns- en gezondheidssector)

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

VIVO (Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding)

BEFEZO

Zorgnet - Icuuro

Wit-Gele Kruis (Wit-Gele Kruis van Vlaanderen vzw)

Zorggezind

Mede-indieners

VDAB-Studiedienst

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Regelgeving: KB van 27 februari 2019 tot wijziging van het KB van 12 januari 2006 ‘tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen’
- Regelgeving: Het KB van 12/01/2006 besluit tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen, 12 januari 2006
- Regelgeving: 10 MEI 2015. - Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen
- Beroeps(competentie)profiel: BEROEPS- en COMPETENTIEPROFIEL Zorgkundige - Goedgekeurd door de Nationale Raad voor Verpleegkunde van 29/03/2012, 29 maart 2012
- Competent-fiche (SERV): J150101 Zorgkundige (m/v), 21 oktober 2014

Relatie tot het referentiekader

Uit de Competent-fiche J150101 zorgkundige (m/v) werden alle basisactiviteiten geselecteerd.

Alle basisactiviteiten werd vanuit de Competent-fiche geherformuleerd en/of geïntegreerd:

- ‘Informeert de persoon met een zorgbehoefte over de verblijfsmodaliteiten op de afdeling en informeert de persoon met zorgbehoefte over de behandelingswijze thuis’ (J150101 Id14037) zit vevat in ‘Werkt samen met de cliënt en communiceert professioneel binnen een cliëntgerichte zorgrelatie’
- ‘Volgt de algemene toestand van de persoon met een zorgbehoefte op en helpt de persoon met een zorgbehoefte bij de inname van geneesmiddelen via orale weg informeert de verpleegkundige over afwijkende symptomen of over risico’s voor vallen, verwondingen, ...’ (J150101 Id17759) zit vevat in ‘Voert de basiszorg en gedelegeerde verpleegkundige handelingen uit volgens de richtlijnen en onder supervisie van de verpleegkundige aan een cliënt met ADL-disfunctie’
- ‘Meet bepaalde functies van de persoon met een zorgbehoefte en maakt de informatie over aan de verpleegkundige’ (J150101 Id38663) zit vevat in ‘Voert de basiszorg en gedelegeerde

verpleegkundige handelingen uit volgens de richtlijnen en onder supervisie van de verpleegkundige aan een cliënt met ADL-disfunctie' en 'Evalueert de zorg en rapporteert in het zorgdossier'

- 'Staat in voor de lichaamsverzorging, de comfortzorg en de preventieve verzorging van de persoon met een zorgbehoefte' (J150101 Id7923) zit vervat in 'Voert de basiszorg uit volgens het zorgplan van de cliënt met ADL-dysfunctie' en 'Neemt preventieve maatregelen ter voorkoming van primaire, secundaire en tertiaire letsels tijdens de basiszorg'
- 'Helpt de persoon met een zorgbehoefte bij de activiteiten van het dagelijks leven en observeert de veranderingen in de toestand van de persoon met een zorgbehoefte' (J150101 Id17979) zit vervat in 'Voert de basiszorg uit volgens het zorgplan van de cliënt met ADL-dysfunctie'
- 'Bedeelt maaltijden en lichte maaltijden aan de persoon met een zorgbehoefte volgens de noden of het zorgplan' (J150101 Id5806) zit vervat in 'Voert logistieke taken uit'
- 'Registreert de opvolggegevens van de activiteiten en wisselt informatie met het team uit' (J150101 Id17297) zit vervat in 'Evalueert de zorg en rapporteert in het zorgdossier' en
- 'Ontvangt en verdeelt proper linnen en sorteert vuil wasgoed van de afdeling of de persoon met een zorgbehoefte' (J150101 Id17086) zit vervat in 'Voert logistieke taken uit'
- 'Reinigt en desinfecteert materiaal en instrumenten en verwijdert afval' (J150101 Id16311) zit vervat in 'Voert logistieke taken uit'

Volgende basiscompetenties werden toegevoegd door de arbeidsmarktactoren conform de maatschappelijke en sectorale voorwaarden:

- 'Werkt samen met andere actoren'
- 'Werkt veilig volgens de wettelijke reglementeringen en geldende kwaliteitsvereisten van de instelling(en)'
- 'Handelt volgens de professionele gedragscodes'
- 'Ontvangt een (aan)vraag tot behandeling of bepaalt de behandeling'
- 'Evalueert het behandelplan'

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
Algemene activiteiten				
1. Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en procedure(s)				
• Verleent zorg binnen de grenzen van het wetgevende en professionele kader	✓			• Basiskennis van regelgeving en het deontologisch kader met

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Werkt volgens afspraken en visie van de organisatie en actuele evidence based protocollen (veiligheid, toezicht naleven ...)	✓			betrekking tot de uitoefening van het beroep • Basiskennis van de begrippen zorgvisie en zorgprocessen • Kennis van de verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) • Kennis van beschermingsmaatregelen • Kennis van de gedelegeerde verpleegkundige handelingen (vermeld in de wetgeving van 27 februari 2019 en aangepaste versies) • Kennis van gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...)
• Voert gedelegeerde handelingen uit die aansluiten bij zijn/haar competentieniveau en wettelijk beroepsdomein	✓			
2. Handelt volgens de professionele gedragscode				
• Handelt volgens de professionele (gedrags-)code (beroepsgeheim, privacy van de cliënt, scheiding beroepscontext-privé, ...)	✓			• Basiskennis van regelgeving en het deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep • Basiskennis van empowerment • Basiskennis van de holistische visie • Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) • Kennis van cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden,
• Bouwt een professionele zorgrelatie op empathische wijze op met respect voor de medische, fysieke, sociale, culturele en spirituele achtergrond van de cliënt	✓			
• Creëert een veilige omgeving voor de cliënt	✓			
• Benadert de cliënt op holistische wijze	✓			
• Werkt met verantwoordelijkheidszin	✓			
• Respecteert de zakelijke omgangsvormen	✓			
• Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
samenwerkingsvormen, ...)				
3. Waarborgt de zorg aan de hand van de kwaliteitsnormen				
Hanteert een systematische aanpak voor het oplossen van problemen in alle mogelijke professionele situaties binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid	✓			- Basiskennis van regelgeving en het deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep - Kennis van de verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) - Kennis van beschermingsmaatregelen - Kennis van verzorgingstechnieken - Kennis van de gedelegeerde verpleegkundige handelingen (vermeld in de wetgeving van 27 februari 2019 en aangepaste versies) - Kennis van gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) - Kennis van ontsmettingsprocedures
Verleent zorg conform de professionele aanbevelingen, de (evidence based) protocollen en institutionele procedures	✓			
Werkt volgens de basisprincipes* (hygiëne en aseptie, comfort, beleving, zelfzorg en inspraak, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie)	✓			
* *Verpleegkundige basisprincipes van Prof. Grypdonck, 1987 volgens deze basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) wordt in de zorgverlening gewerkt				
4. Werkt samen met het interdisciplinair* team				
Onderhoudt een efficiënte communicatie met andere zorgverleners om zorgoverdracht te optimaliseren waarbij hij/zij een respectvolle houding aanneemt, luistert en samen werkt met de andere teamleden	✓			- Basiskennis van contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) - Basiskennis van instellingen en verpleeg- en zorgkundige beroepsorganisaties binnen de zorg - Basiskennis van de begrippen zorgvisie en zorgprocessen - Basiskennis van bedrijfseigen software en dagelijkse
Bespreekt de algemene zorg van de cliënt met andere zorgverleners (arts, verpleegkundige, (interdisciplinair) team)	✓			
Verwoordt de bezorgdheden en noden van de cliënten* en/of zorgverleners bij de besluitvorming van het interdisciplinair team	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Draagt bij tot de continuïteit van de (interdisciplinaire) zorgverlening of de interdisciplinaire samenwerking in het kader van de zorgprocessen	✓			administratie • Basiskennis van rapportering • Basiskennis van teamwork en interdisciplinair werken • Basiskennis van empowerment
• Kent de taken en rollen van andere disciplines in de zorgsector en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden	✓			
• Werkt mee in het interdisciplinair team aan preventie-acties	✓			
• Communiqueert patiëntgegevens met andere zorgverleners via elektronische of digitale netwerken	✓			
* *Interdisciplinair team: er zijn in een team een veelheid aan disciplines aanwezig, waarbij de zorgverleners van elke beroepsgroep zowel eigen taken heeft als taken die ze gemeenschappelijk hebben met andere beroepsgroepen *Cliënt: is in dit dossier een algemene term om de verschillende personen (patiënt, mantelzorger, zorgvrager, kind en/of ouders, bewoner, wettelijke vertegenwoordiger, sociaal netwerk cliënt, , ...) en/of groepen (organisatie, doelgroep...) die een hulpvraag/-behoefte hebben te benoemen				
5. Werkt samen met de cliënt en communiceert professioneel binnen een cliëntgerichte zorgrelatie				
• Gaat op empathische wijze om met de cliënt waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden	✓			• Basiskennis van contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) • Basiskennis van empowerment • Basiskennis van de holistische visie • Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) • Kennis van cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief
• Maakt afspraken met de cliënt aangaande de uitvoering van de hulpvraag	✓			
• Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de cliënt en vergewist zich ervan dat hij/zij de cliënt correct begrepen heeft	✓			
• Past zijn/ haar taalgebruik aan in functie van de cliënt, zowel naar inhoud als naar vorm	✓			
• Geeft advies en informatie aan de cliënt	✓			
• Ondersteunt en begeleidt de cliënt in	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
moeilijke momenten				luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) • Kennis van vakterminologie • Kennis van gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) • Kennis van communicatie in Standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverleners. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
• Ondersteunt de cliënt bij vragen rond levenskwaliteit	✓			
• Is in staat adequaat om te gaan met agressie, grensoverschrijdend gedrag vanwege de cliënt		✓		
6. Ondersteunt empowerment* en bevordert zelfredzaamheid van de cliënt				
• Bepaalt in overleg met de cliënt de zelfredzaamheidsdoelen en voert ze uit conform het zorgplan	✓			• Basiskennis van empowerment • Basiskennis van de holistische visie • Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) • Kennis van cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...)
• Past aangereikte methoden (hulpmiddelen, paramedische adviezen, gesprekstechnieken, ...) toe om zelfredzaamheid van de cliënt te ondersteunen, te versterken of te herstellen	✓			
• Respecteert en ondersteunt de draagkracht en draaglast van de cliënt en zijn omgeving binnen de individuele zorg	✓			
• Herkent weerstanden van de cliënt en gaat hier mee om		✓		
** Empowerment is een proces van zelfversterking dat cliënten een actieve rol geeft in hun eigen zorgproces en leven				
7. Ontwikkelt de eigen deskundigheid				
• Schoolt zich professioneel bij	✓			• Basiskennis van instellingen en verpleeg- en zorgkundige

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Vindt vormingsorganisaties en – programma's terug	✓			beroepsorganisaties binnen de zorg • Basiskennis van de begrippen zorgvisie en zorgprocessen • Basiskennis van rapportering • Basiskennis van teamwork en interdisciplinair werken • Kennis van cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) • Kennis van vakterminologie • Kennis van basismethoden voor (zelf-)reflectie • Kennis van communicatie in Standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverleners. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
• Reflecteert over het eigen handelen en stuurt bij	✓			
• Staat open voor en gaat constructief om met feedback	✓			
• Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn beroepsdomein in functie van zijn eigen competenties	✓			
• Roept hulp in van het interdisciplinaire team indien noodzakelijk		✓		
• Wisselt kennis uit met alle zorgverleners	✓			
• Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk	✓			
• Presteert onder druk, tijdens of na tegenslag of teleurstelling	✓			
8. Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep				
• Werkt volgens actuele (evidence based*) ontwikkelde protocollen binnen de organisatie/voorziening	✓			• Basiskennis van teamwork en interdisciplinair werken • Kennis van de gedelegeerde verpleegkundige handelingen (vermeld in de wetgeving van 27 februari 2019 en aangepaste versies) • Kennis van gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties,
• Volgt de toegewezen stagiair op en schept een gunstige leerklimaat in functie van de leerdoelen en leermogelijkheden van de stagiair	✓			
• Fungeert als rolmodel voor de stagiair in	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
opleiding				preventieve maatregelen, ...)
* *Evidence based is het gewetensvol, expliciet en oordeelkundig gebruik van het huidige beste bewijsmateriaal om cliënten te verzorgen.				
Zorg aan de persoon				
9. Plant en organiseert de zorg van de cliënt conform het zorgplan				
Schat de individuele zorgbehoeften in, binnen zijn bevoegdheden, aan de hand van de gegevens verkregen uit verschillende bronnen (zorgdossier ...)	✓			- Basiskennis van planning en organisatie van (zorgkundige) taken - Basiskennis van bedrijfseigen software en dagelijkse administratie - Basiskennis van de opmaak van een zorgplan - Basiskennis van rapportering - Basiskennis van algemene vaardigheden rekenen - Basiskennis van eenvoudige sterilisatietechnieken - Kennis van verzorgingstechnieken - Kennis van de gedelegeerde verpleegkundige handelingen (vermeld in de wetgeving van 27 februari 2019 en aangepaste versies) - Kennis van verplaatsingstechnieken - Kennis van (verzorgings-)materialen - Kennis van gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...)
Bepaalt de individuele zorgprioriteiten in samenwerking met de verpleegkundige en de cliënt	✓			
Gebruikt het zorgplan op reguliere basis, in samenwerking met andere leden van het zorgteam en met de cliënt	✓			
Plant efficiënt en op systematische wijze (stappen van probleemoplossing) de individuele zorg van de cliënten conform het individuele zorgplan rekening houdend met de prioriteiten, de continuïteit van de zorg, geplande onderzoeken, tijdsbesteding ...	✓			
10. Voert de basiszorg uit volgens het zorgplan van de cliënt met ADL-dysfunctie				
Verleent basiszorg (zorg en nazorg) en past deze aan in functie van de individuele noden en gewoonten van de cliënt	✓			- Basiskennis van anatomie en fysiologie - Basiskennis van geneesmiddelen - Basiskennis van voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele
Voert de kwalitatieve basiszorg in de	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
verschillende zorgcontexten uit volgens de door de verpleegkundige opgestelde zorgplanningen				interventies, ...) • Basiskennis van preventie bij decubitus
• Voert de basiszorg op structurele en systematische wijze uit			✓	• Basiskennis van preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels
• Observeert en herkent de veranderingen (psychisch, fysiek, sociaal...) in de gezondheidstoestand van de cliënt	✓			• Basiskennis van preventie van droge huid, jeuk en irritatie • Basiskennis van preventie van valincidenten
• Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt	✓			• Basiskennis van preventie van mondproblemen
• Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes achter rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt			✓	• Basiskennis van preventie van scheurwonden (skintears, ...) • Basiskennis van blaassondes en katheters • Basiskennis van stomata • Basiskennis van de geriatrische cliënt • Basiskennis van dementie • Basiskennis van kraamzorg • Basiskennis van het zieke kind • Basiskennis van de meest voorkomende psychische aandoeningen • Basiskennis van de meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap • Basiskennis van palliatieve en terminale zorg • Basiskennis van de meest voorkomende chronische aandoeningen • Basiskennis van diabetes (diabetesvoet, ...) • Basiskennis van vrijheidsbeperkende maatregelen • Basiskennis van de begrippen zorgvisie en zorgprocessen • Basiskennis van eenvoudige sterilisatietechnieken

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				• Kennis van de verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) • Kennis van beschermingsmaatregelen • Kennis van verzorgingstechnieken • Kennis van de gedelegeerde verpleegkundige handelingen (vermeld in de wetgeving van 27 februari 2019 en aangepaste versies) • Kennis van preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen • Kennis van ADL-functies en dysfuncties • Kennis van ADL- hulpmiddelen • Kennis van (verzorgings-)materialen • Kennis van EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) • Kennis van BLS en AED • Kennis van gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) • Kennis van ontsmettingsprocedures • Kennis van soorten afval en afvalsortering
11. Voert gedelegeerde verpleegkundige handelingen* uit volgens de richtlijnen en onder supervisie van de verpleegkundige aan een cliënt met of zonder ADL-disfunctie				
• Verleent basiszorg conform de professionele en organisatorische procedures en past deze aan in functie van de individuele noden en	✓			• Basiskennis van anatomie en fysiologie • Basiskennis van gedelegeerde

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
gewoonten van de cliënt				parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels • Basiskennis van de meting van de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels • Basiskennis van anticoagulantia • Basiskennis van prikongevallen • Basiskennis van geneesmiddelen • Basiskennis van voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...) • Basiskennis van preventie bij decubitus • Basiskennis van preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels • Basiskennis van preventie van droge huid, jeuk en irritatie • Basiskennis van preventie van valincidenten • Basiskennis van preventie van mondproblemen • Basiskennis van preventie van scheurwonden (skintears, ...) • Basiskennis van blaassondes en katheters • Basiskennis van stomata • Basiskennis van de geriatrische cliënt • Basiskennis van dementie • Basiskennis van kraamzorg • Basiskennis van het zieke kind • Basiskennis van de meest voorkomende psychische aandoeningen • Basiskennis van de meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap • Basiskennis van palliatieve en
• Voert de kwalitatieve zorg uit volgens het zorgplan	✓			
• Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen uit binnen de toegestane wetgevende bepalingen en binnen een gestructureerde equipe	✓			
• Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen op structurele en systematische wijze uit bij de verschillende doelgroepen			✓	
• Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt	✓			
• Biedt comfortzorg bij de toegewezen palliatieve en terminale zorg	✓			
• Dient de laatste zorg toe aan de overleden cliënt			✓	
• Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes achter, rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt			✓	
* *Voert als zorgkundige de verpleegkundige activiteiten uit conform het KB van 27 februari 2019 tot wijziging van het KB van 12 januari 2006 'tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen'				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				terminale zorg • Basiskennis van de meest voorkomende chronische aandoeningen • Basiskennis van diabetes (diabetesvoet, ...) • Basiskennis van vrijheidsbeperkende maatregelen • Basiskennis van de begrippen zorgvisie en zorgprocessen • Basiskennis van eenvoudige sterilisatietechnieken • Kennis van de verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) • Kennis van verzorgingstechnieken • Kennis van de gedelegeerde verpleegkundige handelingen (vermeld in de wetgeving van 27 februari 2019 en aangepaste versies) • Kennis van gedelegeerde toedieningsvormen van geneesmiddelen • Kennis van toediening van orale medicatie • Kennis van toediening van voeding en vocht via orale weg inclusief slikproblemen • Kennis van verwijderen van faecalomen • Kennis van glycemie en glycemiemeting • Kennis van toediening van gefractioneerde heparine via subcutane weg • Kennis van preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				• Kennis van evidence based compressietherapie(compressiekousen en -zwachtels) • Kennis van ADL-functies en dysfuncties • Kennis van verplaatsingstechnieken • Kennis van ADL- hulpmiddelen • Kennis van (verzorgings-)materialen • Kennis van EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) • Kennis van BLS en AED • Kennis van gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) • Kennis van ontsmettingsprocedures • Kennis van soorten afval en afvalsortering
12. Neemt primaire, secundaire en/of tertiaire preventieve maatregelen tijdens de zorgverlening				
• Inventariseert de risicofactoren voor cliënten en de mogelijke preventieve maatregelen samen met de verpleegkundige	✓			• Basiskennis van anatomie en fysiologie • Basiskennis van gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels • Basiskennis van de meting van de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels • Basiskennis van anticoagulantia • Basiskennis van prikongevallen • Basiskennis van geneesmiddelen • Basiskennis van voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele
• Past de nodige maatregelen toe ter voorkoming van gezondheidsproblemen en/of bijkomende complicaties bij de cliënten	✓			
• Past de nodige maatregelen toe om infecties en besmettingen te voorkomen	✓			
• Geeft informatie over het treffen van preventieve maatregelen (hulpmiddelen, ondersteunende middelen, ...)	✓			
• Ondersteunt het aanwenden van	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
preventiemiddelen				interventies, ...)
Volgt cliënten met een verhoogd risico op		✓		Basiskennis van preventie bij decubitus
Doet voorstellen voor het aanpassen van de leefruimte om de veiligheid en ergonomie te verhogen	✓			- Basiskennis van preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels - Basiskennis van preventie van droge huid, jeuk en irritatie - Basiskennis van preventie van valincidenten - Basiskennis van preventie van mondproblemen - Basiskennis van preventie van scheurwonden (skintears, ...) - Basiskennis van blaassondes en katheters - Basiskennis van stomata - Basiskennis van de geriatrische cliënt - Basiskennis van dementie - Basiskennis van kraamzorg - Basiskennis van het zieke kind - Basiskennis van de meest voorkomende psychische aandoeningen - Basiskennis van de meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap - Basiskennis van palliatieve en terminale zorg - Basiskennis van de meest voorkomende chronische aandoeningen - Basiskennis van diabetes (diabetesvoet, ...) - Basiskennis van vrijheidsbeperkende maatregelen - Basiskennis van eenvoudige sterilisatietechnieken - Kennis van de verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie,

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) • Kennis van beschermingsmaatregelen • Kennis van verzorgingstechnieken • Kennis van de gedelegeerde verpleegkundige handelingen (vermeld in de wetgeving van 27 februari 2019 en aangepaste versies) • Kennis van gedelegeerde toedieningsvormen van geneesmiddelen • Kennis van toediening van orale medicatie • Kennis van toediening van voeding en vocht via orale weg inclusief slikproblemen • Kennis van verwijderen van faecalomen • Kennis van glycemie en glycemiemeting • Kennis van toediening van gefractioneerde heparine via subcutane weg • Kennis van preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen • Kennis van evidence based compressietherapie(compressiekousen en -zwachtels) • Kennis van ADL-functies en dysfuncties • Kennis van verplaatsingstechnieken • Kennis van ADL- hulpmiddelen • Kennis van (verzorgings-)materialen • Kennis van EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen,

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) • Kennis van BLS en AED • Kennis van gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...) • Kennis van ontsmettingsprocedures • Kennis van soorten afval en afvalsortering
13. Voert EHBO uit bij noodsituaties				
• Herkent levensbedreigende situaties en grijpt in conform de voorgeschreven procedure	✓			• Kennis van EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...) • Kennis van BLS en AED
• Zorgt voor veiligheid van de cliënt	✓			
• Alarmeert interne verantwoordelijken of externe hulpdiensten volgens de ernst en toestand van de cliënt	✓			
• Past de noodzakelijke eerste hulp toe			✓	
• Voert BLS (basic life support) met en zonder AED (automatische externe defibrillator) uit			✓	
14. Evalueert de zorg en rapporteert in het zorgdossier				
• Rapporteert op nauwkeurige en gestructureerde wijze de wijzigingen en/of gerealiseerde vooruitgang in het zorgdossier	✓			• Basiskennis van de begrippen zorgvisie en zorgprocessen • Basiskennis van bedrijfseigen software en dagelijkse administratie • Basiskennis van rapportering • Basiskennis van teamwork en interdisciplinair werken • Kennis van cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief
• Deelt en rapporteert zijn observaties, interventies alsook de reacties (psychosociale, fysieke en psychische) van de cliënt conform de voorschriften	✓			
• Evalueert samen met de verpleegkundige de zorg op een continue systematische manier in relatie tot de geplande doelstellingen met inspraak van de cliënt en stuurt, in overleg, bij	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
indien nodig				luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) • Kennis van vakterminologie • Kennis van basismethoden voor (zelf-)reflectie • Kennis van communicatie in Standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverleners. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)
• Wisselt informatie uit met betrekking tot de behandeling van de cliënt met de verschillende betrokkenen (verzorgende, verpleegkundige, artsen, ...) om de kwaliteit van de zorg te verbeteren	✓			
Overige taken				
15. Voert logistieke taken uit				
• Zorgt voor de voorbereiding, bedeling en het afruimen van de maaltijden			✓	• Basiskennis van contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) • Basiskennis van eenvoudige sterilisatietechnieken • Basiskennis van basisschoonmaaktechnieken, -producten, -materialen • Basiskennis van kenmerken van textiel om gepaste, comfortabele kleding te kiezen voor een cliënt • Kennis van de verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) • Kennis van beschermingsmaatregelen
• Voert patiëntenvervoer uit			✓	
• Helpt mee om een optimaal woon- en leefklimaat voor de cliënt te bekomen			✓	
• Onderhoudt de logistieke ruimten (reinigen, desinfecteren, ontsmetten...)			✓	
• Onderhoudt het zorgmateriaal en controleert de goede werking (reinigen, desinfecteren, ontsmetten, eenvoudig steriliseren...)			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				• Kennis van ontsmettingsprocedures • Kennis van soorten afval en afvalsortering
16. Regelt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten volgens de verwachtingen en noden van de cliënt en stimuleert de cliënt om deel te nemen				
• Brengt een aangename sfeer aangepast aan de doelgroep	✓			• Basiskennis van contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...) • Basiskennis van preventie van valincidenten • Basiskennis van teamwork en interdisciplinair werken • Basiskennis van empowerment • Basiskennis van de holistische visie • Basiskennis van animatie-, ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten • Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...) • Kennis van de verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie) • Kennis van cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...) • Kennis van communicatie in
• Organiseert en begeleidt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten	✓			
• Bespreekt met andere zorgverleners de behoeften aan activiteiten	✓			
• Ondersteunt de animator tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten	✓			
• Legt de nadruk op het welbevinden van de persoon met een zorgbehoefte	✓			
• Betreft de omgeving van de persoon met een zorgbehoefte bij het sociale leven	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				Standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverleners. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van contexten (residentiële zorg, thuisverpleging, thuiszorg, gehandicaptenzorg, ziekenhuissector, palliatieve zorg, revalidatie, ...)
- Basiskennis van anatomie en fysiologie
- Basiskennis van gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels
- Basiskennis van de meting van de gedelegeerde parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels
- Basiskennis van anticoagulantia
- Basiskennis van prikongevallen
- Basiskennis van geneesmiddelen
- Basiskennis van voedings- en dieetleer (malnutritie, nutritionele interventies, ...)
- Basiskennis van preventie bij decubitus
- Basiskennis van preventie bij incontinentie gerelateerde vochtletsels
- Basiskennis van preventie van droge huid, jeuk en irritatie
- Basiskennis van preventie van valincidenten
- Basiskennis van preventie van mondproblemen
- Basiskennis van preventie van scheurwonden (skintears, ...)
- Basiskennis van blaassondes en katheters
- Basiskennis van stomata
- Basiskennis van de geriatrische cliënt
- Basiskennis van dementie
- Basiskennis van kraamzorg
- Basiskennis van het zieke kind
- Basiskennis van de meest voorkomende psychische aandoeningen
- Basiskennis van de meest voorkomende beperkingen bij personen met een handicap

- Basiskennis van palliatieve en terminale zorg
- Basiskennis van de meest voorkomende chronische aandoeningen
- Basiskennis van diabetes (diabetesvoet, ...)
- Basiskennis van vrijheidsbeperkende maatregelen
- Basiskennis van regelgeving en het deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep
- Basiskennis van instellingen en verpleeg- en zorgkundige beroepsorganisaties binnen de zorg
- Basiskennis van de begrippen zorgvisie en zorgprocessen
- Basiskennis van planning en organisatie van (zorgkundige) taken
- Basiskennis van bedrijfseigen software en dagelijkse administratie
- Basiskennis van de opmaak van een zorgplan
- Basiskennis van rapportering
- Basiskennis van teamwork en interdisciplinair werken
- Basiskennis van empowerment
- Basiskennis van de holistische visie
- Basiskennis van animatie-, ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten
- Basiskennis over diversiteit (diverse sociale, etnische, religieuze of filosofische achtergrond, gender, seksuele geaardheid, ...)
- Basiskennis van algemene vaardigheden rekenen
- Basiskennis van eenvoudige sterilisatietechnieken
- Basiskennis van basisschoonmaaktechnieken, -producten, -materialen
- Basiskennis van kenmerken van textiel om gepaste, comfortabele kleding te kiezen voor een cliënt

- Kennis van de verpleegkundige basisprincipes (hygiëne en aseptie, comfort, zelfzorg en inspraak, beleving, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie)
- Kennis van beschermingsmaatregelen
- Kennis van cliëntgerichte en teamgerelateerde sociale vaardigheden en communicatietechnieken (empathisch handelen, actief luisteren, conflictbeheersing, gesprekstechnieken, relationele vaardigheden, samenwerkingsvormen, ...)
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van verzorgingstechnieken
- Kennis van de gedelegeerde verpleegkundige handelingen (vermeld in de wetgeving van 27 februari 2019 en aangepaste versies)
- Kennis van gedelegeerde toedieningsvormen van geneesmiddelen
- Kennis van toediening van orale medicatie
- Kennis van toediening van voeding en vocht via orale weg inclusief slikproblemen
- Kennis van verwijderen van faecalomen
- Kennis van glycemie en glycemiemeting
- Kennis van toediening van gefractioneerde heparine via subcutane weg
- Kennis van preventie van veneuze en arteriële aandoeningen in de onderste ledematen
- Kennis van evidence based compressietherapie(compressiekousen en -zwachtels)
- Kennis van ADL-functies en dysfuncties
- Kennis van verplaatsingstechnieken
- Kennis van ADL- hulpmiddelen
- Kennis van (verzorgings-)materialen
- Kennis van EHBO (behandeling bij bloedingen, verwondingen, verstikking, vergiftiging, verdrinking, insectenbeten, orthopedische letsels, ...)
- Kennis van BLS en AED

- Kennis van gebruik van protocollen (verpleegkundige en verzorgende handelingen, (zieken)huisinfecties, preventieve maatregelen, ...)
- Kennis van ontsmettingsprocedures
- Kennis van soorten afval en afvalsortering
- Kennis van basismethoden voor (zelf-)reflectie
- Kennis van communicatie in Standaardnederlands (kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij kan een conversatie voeren met de cliënt en kan efficiënt rapporteren aan andere zorgverleners. Kan korte verslagen en mededelingen noteren)

Cognitieve vaardigheden

- Verleent zorg binnen de grenzen van het wetgevende en professionele kader
- Werkt volgens afspraken en visie van de organisatie en actuele evidence based protocollen (veiligheid, toezicht naleven ...)
- Handelt volgens de professionele (gedrags-)code (beroepsgeheim, privacy van de cliënt, scheiding beroepscontext-privé, ...)
- Bouwt een professionele zorgrelatie op empathische wijze op met respect voor de medische, fysieke, sociale, culturele en spirituele achtergrond van de cliënt
- Benadert de cliënt op holistische wijze
- Toont een groot verantwoordelijkheidszin voor eigen werk
- Respecteert de zakelijke omgangsvormen
- Verleent zorg conform de professionele aanbevelingen, de (evidence based) protocollen en institutionele procedures
- Werkt volgens de basisprincipes (hygiëne en asepsie, comfort, beleving, zelfzorg en inspraak, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie)
- Onderhoudt een efficiënte communicatie met andere zorgverleners om zorgoverdracht te optimaliseren waarbij hij/zij een respectvolle houding aanneemt, luistert en samen werkt met de andere teamleden
- Bespreekt de algemene zorg van de cliënt met andere zorgverleners (arts, verpleegkundige, (interdisciplinair) team)
- Verwoordt de bezorgdheden en noden van de cliënten en/of zorgverleners bij de besluitvorming van het interdisciplinair team
- Draagt bij tot de continuïteit van de (interdisciplinaire) zorgverlening of de interdisciplinaire samenwerking in het kader van de zorgprocessen
- Herkent de taken en rollen van andere disciplines in de zorgsector en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden
- Werkt mee in het interdisciplinair team aan preventie-acties
- Communiqueert patiëntengegevens met andere zorgverleners via elektronische of digitale netwerken
- Gaat op empathische wijze om met de cliënt waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden
- Maakt afspraken met de cliënt aangaande de uitvoering van de hulpvraag
- Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de cliënt en zich ervan kunnen vergewissen dat hij/zij de cliënt correct begrepen heeft
- Past zijn/ haar taalgebruik in functie van de cliënt, zowel naar inhoud als naar vorm
- Ondersteunt en begeleidt de cliënt in moeilijke momenten
- Ondersteunt de cliënt bij vragen rond levenskwaliteit

- Bepaalt de zelfredzaamheidsdoelen in overleg met de cliënt en ze kunnen uitvoeren conform het zorgplan
- Past de aangereikte methoden (paramedische adviezen, gesprekstechnieken...) toe om de zelfredzaamheid van cliënt te ondersteunen, te versterken of te herstellen
- Respecteert en ondersteunt de draagkracht en draaglast van de cliënt en zijn omgeving binnen de individuele zorg
- Schoolt zich professioneel bij
- Vindt vormingsorganisaties en – programma's terug
- Reflecteert over het eigen handelen en stuurt dit bij
- Staat open voor en gaat constructief om met feedback
- Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn/haar beroepsdomein en in functie van zijn/haar competenties
- Wisselt kennis uit met alle zorgverleners
- Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk
- Werkt volgens de actuele (evidence based) ontwikkelde protocollen binnen organisatie/voorziening op
- Past het taalgebruik aan de doelgroep aan
- Volgt de toegewezen stagiair in opleiding op en schept een gunstige leerklimaat in functie van de leerdoelen en leermogelijkheden van de stagiair
- Fungeert als rolmodel voor de stagiair in opleiding
- Schat de individuele zorgbehoeften in, binnen zijn bevoegdheden, aan de hand van de gegevens verkregen uit verschillende bronnen (zorgdossier ...)
- Bepaalt de individuele zorgprioriteiten in samenwerking met de verpleegkundige en de cliënt
- Gebruikt het zorgplan op reguliere basis, in samenwerking met andere leden van het zorgteam en met de cliënt
- Plant efficiënt de individuele zorg van de cliënten op systematische wijze (stappen van probleemoplossing) conform het individuele zorgplan rekening houdend met de prioriteiten, de continuïteit van de zorg, geplande onderzoeken, tijdsbesteding ...
- Verleent basiszorg (zorg en nazorg) en past deze aan in functie van de individuele noden en gewoonten van de cliënt
- Voert de basiszorg uit op structurele en systematische wijze bij de verschillende doelgroepen
- Voert kwalitatieve basiszorg uit in de verschillende zorgcontexten volgens de door de verpleegkundige opgestelde zorgplanningen
- Observeert en herkent de veranderingen (psychisch, fysiek, sociaal...) in de gezondheidstoestand van de cliënt
- Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt
- Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes achter rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt
- Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen uit binnen de toegestane wetgevende bepalingen en binnen een gestructureerde equipe
- Biedt comfortzorg aan bij de toegewezen palliatieve en terminale zorg
- Inventariseert de risicofactoren voor primaire, secundaire en tertiaire letsels bij cliënten
- Past de nodige maatregelen toe ter voorkoming van primaire, secundaire en tertiaire letsels bij cliënten
- Past de nodige maatregelen toe om infecties en besmettingen te voorkomen
- Geeft informatie over het treffen van preventieve maatregelen (hulpmiddelen, ondersteunende middelen, ...

- Ondersteunt het aanwenden van preventiemiddelen
- Doet voorstellen voor het aanpassen van de leefruimte om de veiligheid en ergonomie te verhogen
- Herkent levensbedreigende situaties en grijpt in conform de voorgeschreven procedure
- Zorgt voor veiligheid van de cliënt
- Alarmeert de interne verantwoordelijken of externe hulpdiensten volgens de ernst en toestand van de cliënt
- Rapporteert schriftelijk of volgens elektronische weg in het zorgdossier op nauwkeurige en gestructureerde wijze wat betreft de wijzigingen en/of gerealiseerde vooruitgang
- Deelt en rapporteert zijn/haar observaties, interventies alsook de reacties (psychosociale, fysieke en psychische) van de cliënt conform de voorschriften
- Evalueert en stuurt samen met de verpleegkundige bij van de zorg op een continue systematische manier in relatie tot de geplande doelstellingen en met inspraak van de cliënt
- Wisselt informatie uit met betrekking tot de behandeling van de cliënt met verschillende betrokkenen (verzorgende, verpleegkundige, artsen, ...) om de kwaliteit van de zorg te verbeteren
- Helpt mee om een optimaal woon- en leefklimaat voor de cliënt te bekomen
- Brengt een aangename sfeer aangepast aan de doelgroep
- Organiseert en begeleidt ontspanning en vrijetijdsactiviteiten
- Bespreekt met andere zorgverleners van de behoeften aan activiteiten van de cliënt
- Ondersteunt de animator tijdens de ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten
- Legt nadruk op het welbevinden van de persoon met een zorgbehoefte
- Betreft de omgeving van de cliënt bij het sociale leven
- Verleent zorg binnen de grenzen van het wetgevende en professionele kader
- Werkt volgens afspraken en visie van de organisatie en actuele evidence based protocollen (veiligheid, toezicht naleven ...)
- Voert gedelegeerde handelingen uit die aansluiten bij zijn/haar competentieniveau en wettelijk beroepsdomein
- Handelt volgens de professionele (gedrags-)code (beroepsgeheim, privacy van de cliënt, scheiding beroepscontext-privé, ...)
- Bouwt een professionele zorgrelatie op empathische wijze op met respect voor de medische, fysieke, sociale, culturele en spirituele achtergrond van de cliënt
- Creëert een veilige omgeving voor de cliënt
- Benadert de cliënt op holistische wijze
- Werkt met verantwoordelijkheidszin
- Respecteert de zakelijke omgangsvormen
- Hanteert een systematische aanpak voor het oplossen van problemen in alle mogelijke professionele situaties binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid
- Verleent zorg conform de professionele aanbevelingen, de (evidence based) protocollen en institutionele procedures
- Werkt volgens de basisprincipes* (hygiëne en aseptie, comfort, beleving, zelfzorg en inspraak, veiligheid, ergonomie, economie en ecologie)
- Onderhoudt een efficiënte communicatie met andere zorgverleners om zorgoverdracht te optimaliseren waarbij hij/zij een respectvolle houding aanneemt, luistert en samen werkt met de andere teamleden
- Bespreekt de algemene zorg van de cliënt met andere zorgverleners (arts, verpleegkundige, (interdisciplinair) team)
- Verwoordt de bezorgdheden en noden van de cliënten* en/of zorgverleners bij de besluitvorming van het interdisciplinair team

- Draagt bij tot de continuïteit van de (interdisciplinaire) zorgverlening of de interdisciplinaire samenwerking in het kader van de zorgprocessen
- Kent de taken en rollen van andere disciplines in de zorgsector en weet wanneer op wie een beroep gedaan kan worden
- Werkt mee in het interdisciplinair team aan preventie-acties
- Communiqueert patiëntengegevens met andere zorgverleners via elektronische of digitale netwerken
- Gaat op empathische wijze om met de cliënt waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden
- Maakt afspraken met de cliënt aangaande de uitvoering van de hulpvraag
- Past zijn/ haar taalgebruik aan in functie van de cliënt, zowel naar inhoud als naar vorm
- Geeft advies en informatie aan de cliënt
- Ondersteunt en begeleidt de cliënt in moeilijke momenten
- Ondersteunt de cliënt bij vragen rond levenskwaliteit
- Bepaalt in overleg met de cliënt de zelfredzaamheidsdoelen en voert ze uit conform het zorgplan
- Past aangereikte methoden (hulpmiddelen, paramedische adviezen, gesprekstechnieken, ...) toe om zelfredzaamheid van de cliënt te ondersteunen, te versterken of te herstellen
- Respecteert en ondersteunt de draagkracht en draaglast van de cliënt en zijn omgeving binnen de individuele zorg
- Schoolt zich professioneel bij
- Vindt vormingsorganisaties en – programma's terug
- Reflecteert over het eigen handelen en stuurt bij
- Staat open voor en gaat constructief om met feedback
- Gaat op constructieve wijze om met de grenzen van zijn beroepsdomein in functie van zijn eigen competenties
- Wisselt kennis uit met alle zorgverleners
- Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk
- Presteert onder druk, tijdens of na tegenslag of teleurstelling
- Werkt volgens actuele (evidence based*) ontwikkelde protocollen binnen de organisatie/voorziening
- Volgt de toegewezen stagiair op en scheidt een gunstige leerklimaat in functie van de leerdoelen en leermogelijkheden van de stagiair
- Fungeert als rolmodel voor de stagiair in opleiding
- Schat de individuele zorgbehoeften in, binnen zijn bevoegdheden, aan de hand van de gegevens verkregen uit verschillende bronnen (zorgdossier ...)
- Bepaalt de individuele zorgprioriteiten in samenwerking met de verpleegkundige en de cliënt
- Gebruikt het zorgplan op reguliere basis, in samenwerking met andere leden van het zorgteam en met de cliënt
- Plant efficiënt en op systematische wijze (stappen van probleemoplossing) de individuele zorg van de cliënten conform het individuele zorgplan rekening houdend met de prioriteiten, de continuïteit van de zorg, geplande onderzoeken, tijdsbesteding ...
- Verleent basiszorg (zorg en nazorg) en past deze aan in functie van de individuele noden en gewoonten van de cliënt
- Voert de kwalitatieve basiszorg in de verschillende zorgcontexten uit volgens de door de verpleegkundige opgestelde zorgplanningen

- Observeert en herkent de veranderingen (psychisch, fysiek, sociaal...) in de gezondheidstoestand van de cliënt
- Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt
- Verleent basiszorg conform de professionele en organisatorische procedures en past deze aan in functie van de individuele noden en gewoonten van de cliënt
- Voert de kwalitatieve zorg uit volgens het zorgplan
- Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen uit binnen de toegestane wetgevende bepalingen en binnen een gestructureerde equipe
- Bewaakt het algemeen comfort en de veiligheid van de cliënt
- Biedt comfortzorg bij de toegewezen palliatieve en terminale zorg
- Inventariseert de risicofactoren voor cliënten en de mogelijke preventieve maatregelen samen met de verpleegkundige
- Past de nodige maatregelen toe ter voorkoming van gezondheidsproblemen en/of bijkomende complicaties bij de cliënten
- Past de nodige maatregelen toe om infecties en besmettingen te voorkomen
- Geeft informatie over het treffen van preventieve maatregelen (hulpmiddelen, ondersteunende middelen, ...)
- Ondersteunt het aanwenden van preventiemiddelen
- Doet voorstellen voor het aanpassen van de leefruimte om de veiligheid en ergonomie te verhogen
- Herkent levensbedreigende situaties en grijpt in conform de voorgeschreven procedure
- Zorgt voor veiligheid van de cliënt
- Alarmeert interne verantwoordelijken of externe hulpdiensten volgens de ernst en toestand van de cliënt
- Rapporteert op nauwkeurige en gestructureerde wijze de wijzigingen en/of gerealiseerde vooruitgang in het zorgdossier
- Deelt en rapporteert zijn observaties, interventies alsook de reacties (psychosociale, fysieke en psychische) van de cliënt conform de voorschriften
- Evalueert samen met de verpleegkundige de zorg op een continue systematische manier in relatie tot de geplande doelstellingen met inspraak van de cliënt en stuurt, in overleg, bij indien nodig
- Wisselt informatie uit met betrekking tot de behandeling van de cliënt met de verschillende betrokkenen (verzorgende, verpleegkundige, artsen, ...) om de kwaliteit van de zorg te verbeteren
- Brengt een aangename sfeer aangepast aan de doelgroep
- Organiseert en begeleidt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten
- Bespreekt met andere zorgverleners de behoeften aan activiteiten
- Ondersteunt de animator tijdens ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten
- Legt de nadruk op het welbevinden van de persoon met een zorgbehoefte
- Betreft de omgeving van de persoon met een zorgbehoefte bij het sociale leven
- Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de cliënt en vergewist zich ervan dat hij/zij de cliënt correct begrepen heeft

Probleemoplossende vaardigheden

- Hanteert een systematische aanpak voor het oplossen van problemen in alle mogelijke professionele situaties binnen de grenzen van de eigen bevoegdheden
- Herkent weerstanden van de cliënt en gaat hiermee om

- Gaat op een adequate manier om met agressie, grensoverschrijdend gedrag vanwege de cliënt
- Roept hulp in van het interdisciplinaire team
- Presteert onder druk, tijdens of na tegenslag of teleurstelling
- Volgt cliënten met een verhoogd risico op
- Is in staat adequaat om te gaan met agressie, grensoverschrijdend gedrag vanwege de cliënt
- Herkent weerstanden van de cliënt en gaat hier mee om
- Roept hulp in van het interdisciplinaire team indien noodzakelijk
- Volgt cliënten met een verhoogd risico op

Motorische vaardigheden

- Voert basiszorg uit
- Verleent zorg
- Voert gedelegeerde handelingen uit die aansluiten bij zijn competentieniveau en wettelijk beroepsdomein
- Creëert een veilige omgeving voor de cliënt
- Verleent zorg aan een overledene
- Past de noodzakelijke eerste hulp toe
- Voert BLS (basic life support) met en zonder AED (automatische externe defibrillator) uit
- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen
- Ondersteunt, versterkt of herstelt de zelfredzaamheid van de cliënt met het aanreiken van hulpmiddelen
- Ruimt al het materiaal op en laat alles het netjes achter van de kamer/leefruimte rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt
- Zorgt voor de voorbereiding, bedeling en het afruimen van de maaltijden
- Voert het patiëntenvervoer uit
- Voert elementaire huishoudelijke taken uit
- Onderhoudt de logistieke ruimten (reinigen, desinfecteren, ontsmetten...)
- Onderhoudt het zorgmateriaal en controleert de goede werking (reinigen, desinfecteren, ontsmetten, eenvoudig steriliseren...)
- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen
- Voert de basiszorg op structurele en systematische wijze uit
- Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes achter rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt
- Voert de gedelegeerde verpleegkundige handelingen op structurele en systematische wijze uit bij de verschillende doelgroepen
- Dient de laatste zorg toe aan de overleden cliënt
- Ruimt al het materiaal op en laat de kamer/leefruimte netjes achter, rekening houdend met de verwachtingen en mogelijkheden van de cliënt
- Past de noodzakelijke eerste hulp toe
- Voert BLS (basic life support) met en zonder AED (automatische externe defibrillator) uit
- Zorgt voor de voorbereiding, bedeling en het afruimen van de maaltijden
- Voert patiëntenvervoer uit
- Helpt mee om een optimaal woon- en leefklimaat voor de cliënt te bekomen
- Onderhoudt de logistieke ruimten (reinigen, desinfecteren, ontsmetten...)
- Onderhoudt het zorgmateriaal en controleert de goede werking (reinigen, desinfecteren, ontsmetten, eenvoudig steriliseren...)

Omgevingscontext

- Dit beroep vereist dat in het kader van het zorgproces de rollen, verschillen en grenzen van iedere partner, herkend en gerespecteerd worden, zowel binnen het eigen vakgebied als ten aanzien van andere vakgebieden
- Het beroep van zorgkundige wordt uitgeoefend in uiteenlopende contexten
- Dit beroep wordt hoofdzakelijk uitgeoefend binnen onregelmatige werktijden
- Dit beroep wordt uitgeoefend in teamverband en/of multidisciplinair, waarbij de nodige flexibiliteit belangrijk is
- De werkopdrachten worden afgebakend in de tijd
- Het beroep vereist een behandeling op maat volgens de noden van de cliënt waarbij de cliënt op een holistische wijze benaderd wordt
- De sector kent reglementeringen wat betreft veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu, ...
- Sommige activiteiten kunnen gezondheidsrisico's inhouden voor de beroepsuitoefenaar en zijn/haar omgeving. Het naleven van de veiligheidsvoorschriften en het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen is verplicht
- De uitoefening van het beroep vereist een stressbestendige houding
- Bij de beroepsuitoefening moet men zich bewust zijn van de effecten van de eigen verbale, non-verbale en digitale communicatie en de invloed hiervan op de cliënt
- De uitoefening van het beroep vraagt verantwoordelijkheidszin
- Bij dit beroep wordt er door alle zorgkundigen meegebouwd aan een cultuur van collegialiteit, welzijn, respect binnen de professionele relaties

Handelingscontext

- De zorgkundige moet op constructieve en transparante wijze informatie uitwisselen met de andere actoren
- De zorgkundige is zich constant bewust van de impact van zijn handelingen op de cliënt
- De zorgkundige kan zich aanpassen aan en flexibel opstellen bij wisselende werkomstandigheden
- De zorgkundige moet steeds het zorgplan, regelgeving en kwaliteitseisen respecteren
- De zorgkundige moet blijven met de ontwikkelingen binnen de sector, dit vergt levenslang leren en het volgen van (verplichte) opleidingen
- De zorgkundige moet planmatig kunnen denken, prioriteiten stellen en zijn werkzaamheden organiseren
- De zorgkundige moet discreet handelen conform de beroepsethiek en organisatiegebonden gedragscode
- De zorgkundige toont zin voor initiatief binnen de wettelijke bepalingen tijdens bepaalde situaties, problemen, opdrachten,...
- De zorgkundige moet kwaliteitsvol handelen
- De zorgkundige moet op holistische wijze cliëntgericht werken
- De zorgkundige moet het positief imago van zijn/haar onderneming uitstralen
- De zorgkundige moet op empathische wijze omgaan met de cliënt
- De zorgkundige dient consequent en gefocust te werken
- De zorgkundige moet zich bewust zijn dat gemaakte fouten gevolgen kunnen hebben die een impact kunnen hebben op het fysiek en psychisch welzijn van de cliënt

- De zorgkundige maakt van de zorgmomenten zinvolle contactmomenten
- De zorgkundige neemt een voorbeeldfunctie op binnen het zorggebeuren

Autonomie

Is zelfstandig in

- Het uitvoeren van beroepsspecifieke handelingen en de door de regelgeving beschreven technische verpleegkundige activiteiten conform de gemaakte afspraken met de verpleegkundige en het zorgplan
- Het informeren, adviseren van de cliënt over de mogelijke functionele aanpassingen
- Het rapporteren van de basiszorg binnen het zorgplan
- Het uitvoeren van logistieke taken
- Het evalueren van het eigen werk
- Het verstrekken van informatie aangaande preventieve maatregelen voor de cliënt conform het zorgplan
- Het regelen van ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten conform de behoeften en mogelijkheden van de cliënt
- Het up-to-date houden van de eigen kennis

Is gebonden aan

- Het ontvangen en uitvoeren van opdrachten toegewezen door de verantwoordelijke/verpleegkundige
- De procedures aangaande de uit te voeren taken
- Het beleid van de organisatie
- Tijdsplanning, veiligheids-, gezondheids-, kwaliteits- en milieuvoorschriften en procedures
- De organisatiegebonden gedragscode
- De regelgevingen

Doet beroep op

- De verantwoordelijke/verpleegkundige voor de opdracht, gegevens en bijkomende instructies
- Het interdisciplinair team, cliënt, collega's, ...voor advies en samenwerking

Verantwoordelijkheid

- Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en procedure(s)
- Handelt volgens de professionele gedragscode
- Waarborgt de zorg aan de hand van de kwaliteitsnormen
- Werkt samen met het interdisciplinair team
- Werkt samen met de cliënt en communiceert professioneel binnen een cliëntgerichte zorgrelatie
- Ondersteunt en bevordert empowerment en zelfredzaamheid van de cliënt
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid
- Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep
- Plant en organiseert de zorg van de cliënt conform het zorgplan
- Voert de basiszorg uit volgens het zorgplan van de cliënt met ADL-dysfunctie

- Voert de basiszorg en gedelegeerde verpleegkundige handelingen uit volgens de richtlijnen en onder supervisie van de verpleegkundige aan een cliënt met ADL-disfunctie
- Neemt preventieve maatregelen ter voorkoming van primaire, secundaire en tertiaire letsels tijdens de basiszorg
- Voert EHBO uit bij noodsituaties
- Evalueert de zorg en rapporteert in het zorgdossier
- Voert logistieke taken uit
- Regelt ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten volgens de verwachtingen en noden van de cliënt en stimuleert de cliënt om deel te nemen

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Voor de beroepsuitoefening van 'Zorgkundige' is het beschikken van volgende attesten en/of voldoen aan volgende voorwaarden wettelijk verplicht:

- Erkenning zorgkundige en visum zorgkundige zoals bepaald in Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

geregistreerde zorgkundigen

Bron: jaarstatistieken met betrekking tot de beroepsbeoefenaars van gezondheidszorgberoepen in België, 2014, werkgroep Statan, Directoraat-generaal Gezondheidszorg Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Tabel 86 : Aantal geregistreerde zorgkundigen in België op 31/12/2012, 31/12/2013 en 31/12/2014, op basis van de officiële woonplaats

	2012		2013		2014	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
België	84.111	97,4	91.857	97,1	100.243	96,7
Buiten België	2.268	2,6	2.784	2,9	3.447	3,3
Totalen	86.379	100,0	94.641	100,0	103.690	100,0

Tabel 87 : Aantal geregistreerde zorgkundigen in België op 31/12/2012, 31/12/2013 en 31/12/2014, per gewest, op basis van de officiële woonplaats

	2012		2013		2014	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
België	84.111	100,0	91.857	100,0	100.243	100,0
Vlaanderen	48.920	58,2	53.782	58,5	59.728	59,6
Wallonië	29.407	35,0	31.799	34,6	33.866	33,8
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	5.784	6,9	6.276	6,8	6.649	6,6

Tabel 90 : Aantal geregistreerde zorgkundigen in België op 31/12/2013 en 31/12/2014 op basis van hun nationaliteit

	2013		2014	
	Aantal	%	Aantal	%
Totaal	91.857	100,0	100.243	100,0
België	85.747	93,3	93.252	93,0
EU (zonder België)	3.503	3,8	3.937	3,9
Buiten EU	2.600	2,8	3.047	3,0
Niet gekend	7	0,0	7	0,0

Vacatures

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel in de sector i. Spreiding over de betrokken sectoren

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel in de sector

i. Spreiding over de betrokken sectoren

Deze tabel geeft een beeld van de vacatures (ontvangen - periode jan-dec 2015) van alle zorgkundigen

Ontvangen vacatures		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
NEC zonder	Overige, industrie				3	4						8				15
Uitzendopdr.	Zakelijke dienstverlening		6	1		2	2			5	75			7	1	99
	Diensten aan personen		5			7						1	1			14
	Openbare besturen	16	6	11	13	40	12	32	33	4	44	14	1	5	2	233
	Onderwijs							1			2	1				4
	Gezondheidszorg	65	70	17	28	15	6	16	21	22	60	24	5	29	167	545
	Maatschappelijke dienstverlening	246	104	45	167	143	62	118	120	136	165	131	75	142	32	1686
	Overige dienstverlening				3	4		1			3			1		12
	TOTAAL		327	191	74	214	215	82	168	174	167	349	179	82	184	202

i. Aantal openstaande vacatures (aantal, spreiding, evolutie)

Voor het beroep 'zorgkundige'

- Openstaande vacatures (aantal, evolutie)

Maand/Jaartal	Jan/13	Juli/13	Dec/13	Jan/14	Juli/14	Dec/14	Jan/15	Juli/15	Dec/15
NEC rechtstreeks VDAB.	18	303	419	393	336	362	331	301	393
NEC werving- en selectiekantoren		1	2	2	6	14	15	19	15
Uitzendopdrachten		14	18	17	26	24	18	26	35
TOTAAL	18	318	439	412	368	400	364	346	443

- Openstaande vacatures voor het beroep zorgkundige (aantal, dec 2015 per regio)

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
NEC rechtstreeks VDAB.	32	25	16	51	30	20	6	41	21	87	10	2	18	34	393
NEC werving- en selectiekantoren	5	0	0	0	0	0	5	0	0	5	0	0	0	0	15
Uitzendopdrachten	14	0	0	4	1	0	0	0	0	11	1	3	0	1	35
TOTAAL	51	25	16	55	31	20	11	41	21	103	11	5	18	35	443

II. Evolutie van het aantal vacatures (in de tijd)

Jaartal	2013	2014	2015
NEC rechtstreeks VDAB.	1956	2342	2608
NEC werving- en selectiekantoren	14	39	72
<u>Uitzendopdr.</u>	69	90	229

III. Spreiding van het aantal ontvangen vacatures per provincie en/of regio

Deze tabel geeft een overzicht van de openstaande vacatures diëtist per regio van de maand december 2015

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	Totaal
NEC rechtstreeks VDAB.	327	191	74	214	215	82	168	174	167	349	179	82	184	202	2608
NEC werving- en selectiekantoren	26			6	8	1	15			8				8	72
~~Uitzendoo~~	61	2	4	12	6	18	4	1		46	3	23	3	46	229
TOTAAL	414	193	78	232	229	101	187	175	167	403	182	105	187	256	2909

IV. Aantal niet werkende werkzoekenden (eind december 2015)

Beroep	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
TOTAAL	149	46	72	49	74	29	68	68	63	73	55	107	91	923

4. Samenhang

De beroepenstructuur zal worden aangevuld zodra de aangrenzende en bovenliggende beroepen duidelijk afgebakend en gedefinieerd zijn.

Zorgkundige